

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในบทนี้ผู้วิจัยได้นำเสนอรายละเอียดวิธีดำเนินการวิจัยตามลำดับดังนี้

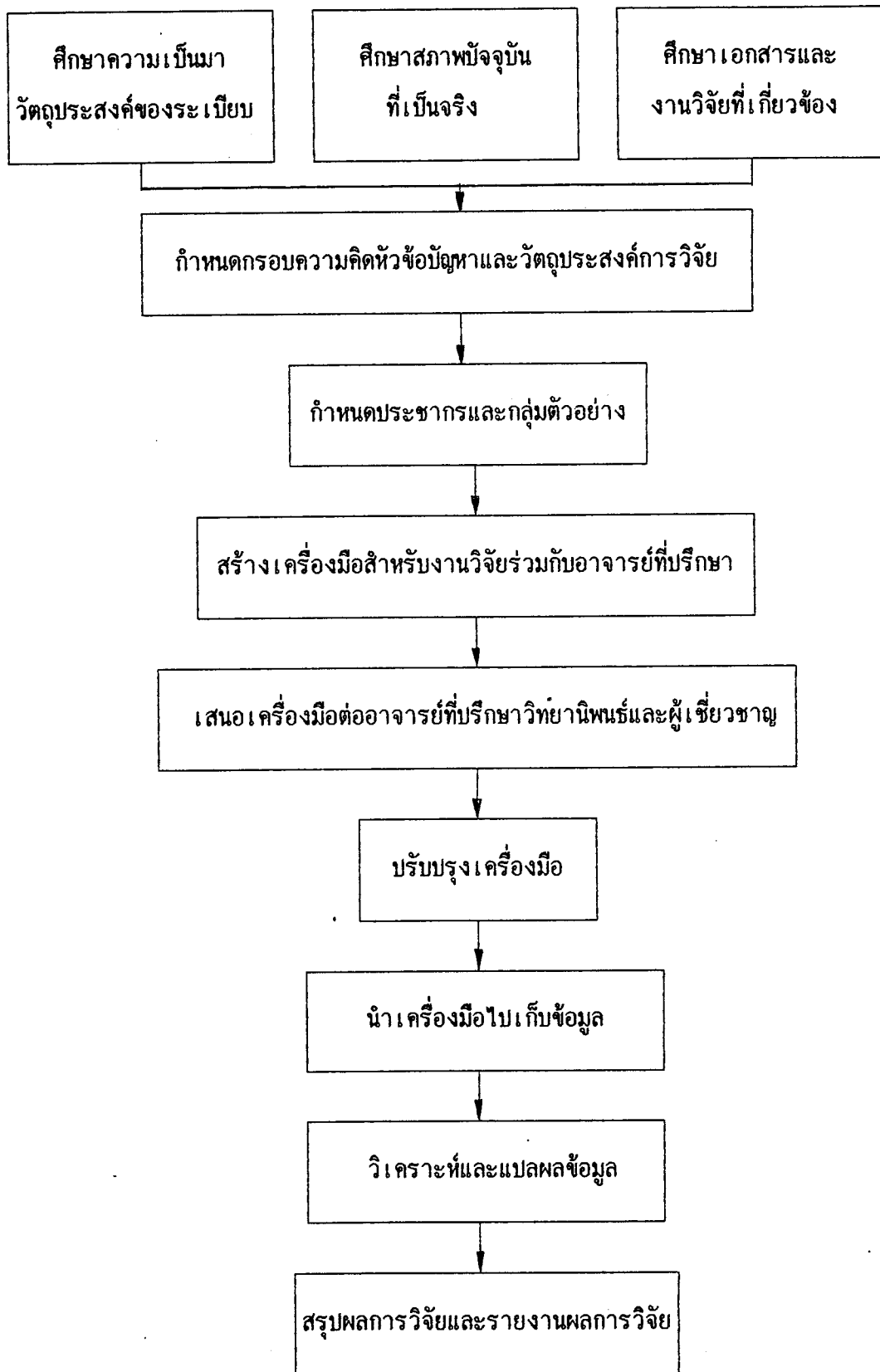
- 3.1 ลำดับขั้นตอนในการวิจัย
- 3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.4 การสร้างเครื่องมือ
- 3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.6 การแปรผลการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ลำดับขั้นตอนในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้มีลำดับขั้นตอนวิธีการดำเนินการวิจัยดังนี้

- 1) ศึกษาความเป็นมาและวัตถุประสงค์ของระเบียบกรมสามัญศึกษา ว่าด้วย สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด และสำนักงานสามัญศึกษากรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2536 และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2) ศึกษาสภาพการปฏิบัติงานของสำนักงานสามัญศึกษาในปัจจุบัน โดยการสอบถามและสัมภาษณ์ในโอกาสที่เข้าร่วมประชุมระดับเขตการศึกษา และการประชุมสัมมนาผู้อำนวยการสามัญศึกษาทั่วประเทศ ซึ่งจะมีการประชุมกันทุก 2 เดือน
- 3) กำหนดกรอบแนวคิดและวัตถุประสงค์ของการวิจัย
- 4) กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 5) สร้างเครื่องมือร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษาโดยยึดวัตถุประสงค์ของการวิจัยเป็นหลัก
- 6) เสนอเครื่องมือต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้เชี่ยวชาญ
- 7) ปรับปรุงเครื่องมือ
- 8) นำเครื่องมือไปเก็บข้อมูล
- 9) วิเคราะห์ข้อมูล และแปรผลข้อมูล

10) สรุปอภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ รายงานผลการวิจัย ดังแผนภูมิที่ 3

แผนภูมิที่ 3 แสดงลำดับขั้นตอนในการวิจัย

3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.2.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ประกอบด้วย

1) ประชากรของสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดในเขตการศึกษา 9 ได้แก่ จังหวัดขอนแก่น, จังหวัดอุดรธานี, จังหวัดสกลนคร, จังหวัดเลย, และจังหวัดหนองคาย ประกอบด้วย

(1) ผู้อำนวยการสามัญศึกษาจังหวัด และผู้ช่วยผู้อำนวยการสามัญศึกษาจังหวัด

จำนวน 15 คน

(2) เจ้าหน้าที่ฝ่ายปฏิบัติงานในสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด จำนวน 144 คน

2) ประชากร ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตการศึกษา 9 ได้แก่ จังหวัดขอนแก่น, จังหวัดอุดรธานี, จังหวัดสกลนคร, จังหวัดเลย, และจังหวัดหนองคาย รวมทั้งหมด 224 คน

3.2.2 กลุ่มตัวอย่าง ใช้ประชากรเป็นกลุ่มตัวอย่างรายละเอียดปรากฏตามตารางที่ 1 และ 2

ตารางที่ 1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ปฏิบัติราชการในสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด
ในเขตการศึกษา 9 จำแนกตามจังหวัด

จังหวัด	ประชากร				กลุ่มตัวอย่าง			
	ผอ. สศจ.	พช.ผอ. สศจ.	เจ้าหน้าที่	รวม	ผอ. สศจ.	พช.ผอ. สศจ.	เจ้าหน้าที่	รวม
ขอนแก่น	1	2	42	45	1	2	42	45
อุดรธานี	1	2	36	39	1	2	36	39
สกลนคร	1	2	24	27	1	2	24	27
เลย	1	2	19	22	1	2	19	22
หนองคาย	1	2	22	25	1	2	22	25
	5	10	143	158	5	10	143	158

ตารางที่ 2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตการศึกษา 9
จำแนกตามจังหวัด

จังหวัด	ผู้บริหารโรงเรียน	
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
ขอนแก่น	62	62
อุดรธานี	59	59
สกลนคร	38	38
เลย	27	27
หนองคาย	38	38
รวม	224	224

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1) ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเองตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย แบบสอบถามสำหรับกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด มี 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เกี่ยวกับสภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ตำแหน่ง เพศ อายุ ราชการ และวุฒิทางการศึกษา เป็นแบบสำรวจ (Checklist) จำนวน 4 ข้อ

ตอนที่ 2

ก. เกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามภารกิจและบทบาทหน้าที่ของสำนักงานสามัญศึกษา จังหวัด ตามเนื้อหาที่กำหนดไว้ในระเบียบ ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราส่วน ประเมินค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ จำนวน 16 ข้อ

ข. เกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามภารกิจและบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารในสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ จำนวน 11 ข้อ

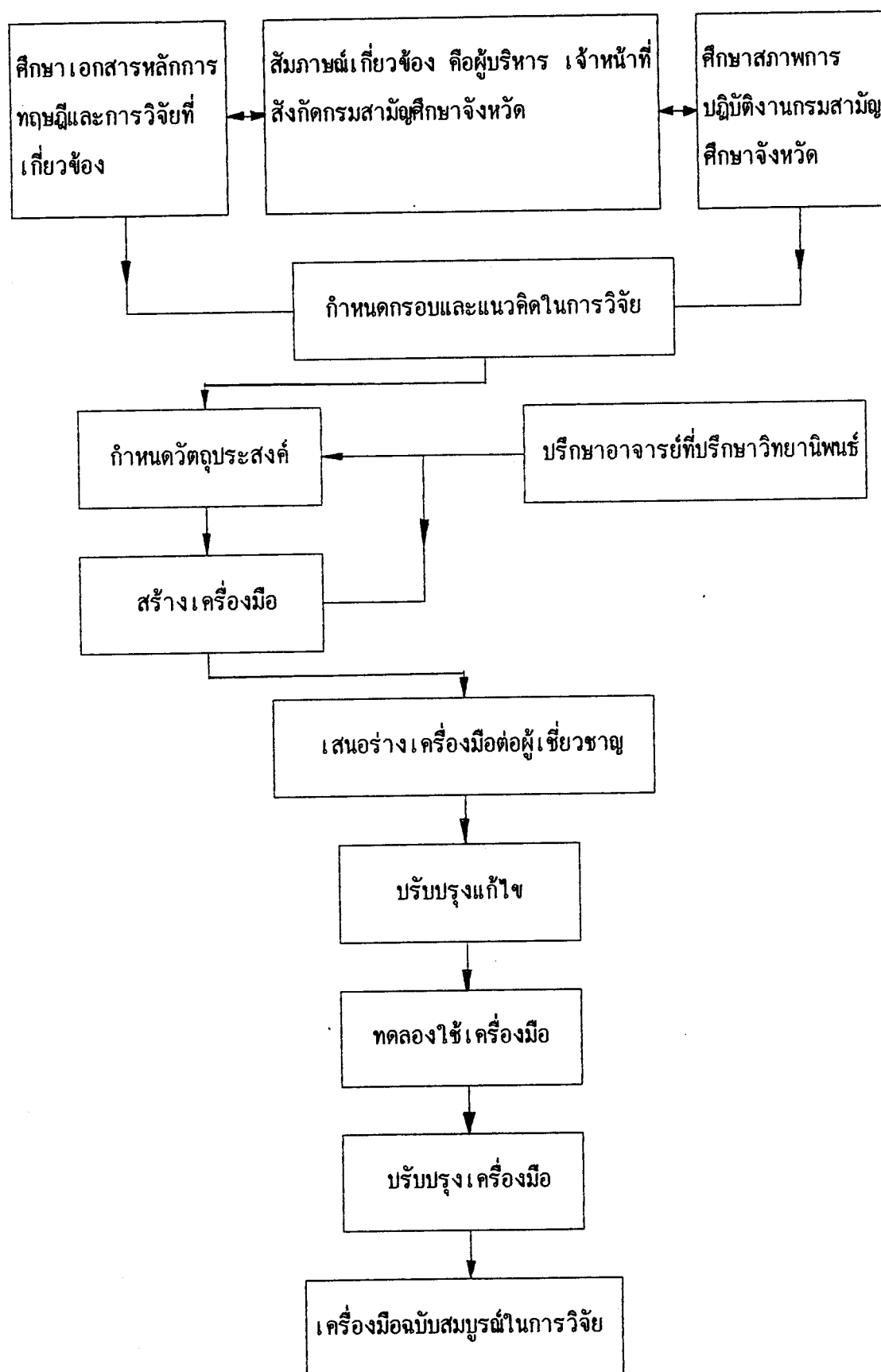
ตอนที่ 3 เกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานของสำนักงานสามัญศึกษา ซึ่งแบ่งออกเป็นด้านอาคารสถานที่ ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการ และด้านการประสานงานและความร่วมมือของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า(Rating Scale) มี 5 ระดับ จำนวน 27 ข้อ

ตอนที่ 4 เกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่อสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด ในด้านการปฏิบัติงานตามภารกิจและบทบาทหน้าที่ ด้านโครงสร้างและด้านความเหมาะสมในการสรรหาบุคลากร ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ จำนวน 16 ข้อ

3.4 การสร้างเครื่องมือ

ในการดำเนินการจัดสร้างเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังนี้

- 1) ศึกษาหลักการ ทฤษฎี ระเบียบ ตลอดจนเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และศึกษาจากสภาพการปฏิบัติงานจริงของสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด
- 2) กำหนดกรอบแนวคิดและขอบข่ายในการสร้างเครื่องมือ ให้มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย
- 3) สร้างเครื่องมือโดยปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อให้คำแนะนำ และปรับปรุงให้เหมาะสมในด้านเนื้อหาความชัดเจนของภาษา และข้อกระทัดรัด
- 4) จัดส่งเครื่องมือที่สร้างเสร็จไปยังผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน (ดังรายชื่อในภาคผนวก) เพื่อทำการตรวจสอบให้ข้อเสนอแนะในด้านความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) ความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และความสมบูรณ์ของรูปแบบ (Format) ตลอดจนคำชี้แจงและตามเหมาะสมด้านเวลา
- 5) นำเครื่องมือที่ผ่านผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแล้วมาแก้ไขปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ โดยการปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบก่อนนำไปดำเนินการเก็บข้อมูล และทดสอบหาค่าความเที่ยงตรง (Reliability) จากข้อมูล ที่ได้จากกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือสรุปได้ดังแผนภูมิที่ 4

แผนภูมิที่ 4 แสดงขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลดังต่อไปนี้

1) ขอความร่วมมือจากบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อทำหนังสือถึงผู้อำนวยการสามัญศึกษาจังหวัด ทั้ง 5 จังหวัด คือ อุดรธานี หนองคาย ขอนแก่น เลย และสกลนคร ขออนุญาตเก็บข้อมูลในสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

2) ขอความร่วมมือจากผู้อำนวยการสามัญศึกษาจังหวัด เพื่อทำหนังสือถึงผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อขออนุญาตเอาเก็บข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์

3) ผู้วิจัยได้ให้ตัวแทน ซึ่งดำรงตำแหน่งผู้ช่วยผู้อำนวยการสามัญศึกษาจังหวัด อุดรธานี ขอนแก่น เลย และสกลนคร เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในจังหวัดของตัวเอง

4) ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง ในท้องที่จังหวัดหนองคาย

5) ผู้วิจัย เก็บข้อมูลตั้งแต่วันที่ 1 ธันวาคม 2536 ส่งวันที่ 30 ธันวาคม 2536 โดยได้จัดส่งแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 382 ชุด และได้รับกลับคืนจำนวน 332 ชุด คิดเป็นร้อยละ 86.91 รายละเอียดตามตารางที่ 3

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับคืน

จังหวัด	จำนวนแบบสอบถาม		ร้อยละ
	ส่งไป	ได้รับคืน	
1. ขอนแก่น	107	90	84.11
2. อุดรธานี	98	87	88.78
3. สกลนคร	65	49	75.38
4. เลย	49	45	91.84
5. หนองคาย	63	61	96.83
รวม	382	332	86.91

3.6 การแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล ได้ใช้เกณฑ์พิจารณาผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม แปลผลการวิเคราะห์ โดยสรุปจากการแจกแจงความถี่และค่าร้อยละ

2. การศึกษาเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามภารกิจ และบทบาทหน้าที่ของสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด แปลผลการวิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) โดยนำคะแนนเฉลี่ยที่ได้มาเปรียบเทียบกับเกณฑ์เพื่อประเมินดังนี้

4.51 - 5.00	หมายความว่า การปฏิบัติ	มากที่สุด
3.51 - 4.50	หมายความว่า การปฏิบัติ	มาก
2.51 - 3.50	หมายความว่า การปฏิบัติ	ปานกลาง
1.51 - 2.50	หมายความว่า การปฏิบัติ	น้อย
1.00 - 1.50	หมายความว่า การปฏิบัติ	น้อยที่สุด

3. การศึกษาเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามภารกิจ และบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารในสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด แปลผลการวิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) โดยนำคะแนนเฉลี่ยที่ได้มาเปรียบเทียบกับเกณฑ์เพื่อประเมินดังนี้

4.51 - 5.00	หมายความว่า การปฏิบัติ	มากที่สุด
3.51 - 4.50	หมายความว่า การปฏิบัติ	มาก
2.51 - 3.50	หมายความว่า การปฏิบัติ	ปานกลาง
1.51 - 2.50	หมายความว่า การปฏิบัติ	น้อย
1.00 - 1.50	หมายความว่า การปฏิบัติ	น้อยที่สุด

4. การศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานของสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด แปลผลการวิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) โดยนำคะแนนเฉลี่ยที่ได้มาเปรียบเทียบกับเกณฑ์เพื่อประเมินดังนี้

4.51 - 5.00	หมายความว่า ปัญหา	มากที่สุด
3.51 - 4.50	หมายความว่า ปัญหา	มาก
2.51 - 3.50	หมายความว่า ปัญหา	ปานกลาง
1.51 - 2.50	หมายความว่า ปัญหา	น้อย
1.00 - 1.50	หมายความว่า ปัญหา	น้อยที่สุด

5. การศึกษาเกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่อสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด
 แปรผลการวิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) นำคะแนนเฉลี่ยที่ได้มาเปรียบเทียบกับ
 เกณฑ์เพื่อประเมินดังนี้

- 4.51 - 5.00 หมายความว่า การดำเนินการมากที่สุด/เหมาะสมที่สุด
- 3.51 - 4.50 หมายความว่า การดำเนินการมาก/เหมาะสมมาก
- 2.51 - 3.50 หมายความว่า การดำเนินการปานกลาง/เหมาะสมปานกลาง
- 1.51 - 2.50 หมายความว่า การดำเนินการน้อย/เหมาะสมน้อย
- 1.00 - 1.50 หมายความว่า การดำเนินการน้อยที่สุด/เหมาะสมน้อยที่สุด

6. การศึกษาเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม คือ กลุ่ม
 เจ้าหน้าที่ในสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดและกลุ่มผู้บริหารโรงเรียน โดยใช้ t-test